

Державна установа «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої
Національної академії медичних наук України»

Схвалено Вченою радою
ДУ «НІТ ім. Л.Т.Малої НАМН У»
Протокол № 9 від 26.09.2023 р.

В.О. директора
ДУ «НІТ ім. Л.Т.Малої НАМН У»
член-кор., проф.
Галина Фадєєнко

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО ОСВІТНЬО-
НАУКОВОГО РІВНЯ**

Харків

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про порядок оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів наукового ступеня доктор філософії (далі — Положення) визначає основні принципи поточного і підсумкового оцінювання результатів навчальної діяльності усіх форм навчання та рамкові умови їх реалізації в Державній установі «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої Національної академії медичних наук України» (далі - інститут).

Положення нормує організацію поточного та підсумкового семестрового контролю знань здобувачів третього освітньо-наукового рівня доктора філософії і методику переведення показників академічної успішності за 100-бальною системою у систему оцінок за національною шкалою та шкалою ECTS.

Оцінювання знань здобувачів за кредитно-модульною системою спрямоване на реалізацію таких завдань:

- підвищення мотивації здобувачів до системного активного навчання, впродовж семестру та навчального року, переорієнтації їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних стійких знань, умінь, навичок, компетентностей;
- відкритості контролю, який базується на ознайомленні аспірантів на початку вивчення дисципліни з переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;
- подоланню елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується впровадженням, крім традиційного опитування, різнобічних форм контролю, врахуванням при оцінюванні знань усіх видів навчальної роботи впродовж навчання;
- розширенню можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності навчального процесу;
- систематизацію знань та їх активне засвоєння;
- не допущення розбіжностей між контрольними завданнями та змістом робочої навчальної програми з навчальної дисципліни;
- створення належних умов вивчення програмного матеріалу й підготовки до контрольних заходів.

Система оцінювання знань, умінь та навичок аспірантів, набутих під час навчання, містить такі складники:

- поточний контроль результатів навчальної діяльності аспірантів та оцінювання її результатів під час вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін;
- підсумковий контроль результатів навчальної діяльності аспірантів та оцінювання її результатів під час вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін;
- оцінювання заліків;
- поточна і підсумкова атестація індивідуального плану здобувача.

РОЗДІЛ 2. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Поточний контроль результатів навчальної діяльності аспірантів (здобувачів) під час вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін здійснюється з метою перевірки знань, умінь та навичок під час проведення аудиторних занять та результатів виконання та захисту завдань самостійної роботи. Завданням поточного контролю є перевірка рівня: засвоєння відповідного навчального матеріалу, набуття знань та сформованості навичок вирішення конкретних питань та ситуацій, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати сутність змісту матеріалу заняття, сформованості вмінь публічно чи письмово сформулювати власну точку зору, оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів, здатність нести відповідальність за надані рекомендації та прийняті рішення тощо. Результати поточної успішності здобувачів є показником рівня засвоєння ними робочої навчальної програми та виконання вимог самостійної роботи.

2.1. При поточному контролі результатів навчання здобувачів під час вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін оцінці підлягають результати навчання, що виявляються через набуті компетентності (знання, уміння; навички тощо), а саме: на денній та заочній формах навчання:

- відповіді (виступи) на аудиторних заняттях;
- результати виконання контрольних робіт;
- результати виконання і захисту завдань самостійної роботи;
- результати виконання і захисту інших видів робіт, що передбачені робочою навчальною програмою.

2.2. Поточний контроль за результатами виконання контрольних робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які аспірант (здобувач) набув після опанування певної завершеної частини навчального матеріалу з дисципліни. Контрольні роботи можуть проводитися у формі:

- тестування;
- відповідей на теоретичні питання;
- розв'язання практичних завдань;
- усне опитування;
- розв'язання практичних ситуацій (кейсів) тощо.

З однієї дисципліни за семестр може проводитися не більше 2-х контрольних робіт. Викладачі мають завчасно інформувати здобувачів про терміни проведення і зміст контрольних робіт.

2.3. У разі пропуску з поважних причин аудиторних занять аспірант денної і заочної форми навчання має право їх відпрацювати за графіком консультацій. Відпрацювання аудиторних занять можуть бути здійснені впродовж 2-х тижнів (14 календарних днів) не пізніше наступної атестації у відповідному семестрі.

Поважними причинами пропуску аспірантом аудиторних занять можуть бути хвороба, виклик до суду, правоохоронних органів чи до військового

комісаріату; відрядження; сімейні обставини тощо, що мають бути підтверджені документально — лист непрацездатності, медична довідка, повістка, тощо. Порядок відпрацювання пропущених занять визначає викладач.

2.4. Поточний контроль результатів виконання завдань самостійної роботи передбачає оцінювання:

- результатів виконання і захисту розрахункових робіт;
- рівня підготовки рефератів, аналіз публікацій;
- перекладів іншомовних текстів (при вивченні іноземних мов);
- рівня виконання завдань з поглибленого вивчення дисципліни тощо.

2.5. Результат поточного контролю результатів навчальної діяльності аспірантів (здобувачів) визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

2.6. Результат поточного контролю визначається в діапазоні 0-100 балів для дисциплін з підсумковим контролем у формі екзамену або заліку.

2.7. Якщо дисципліна вивчається більше 1-го семестру, рівень поточного контролю за весь період її вивчення визначається посеместрово в обсязі 100 балів.

2.8. Здобувач, який набрав за результатами поточного контролю від 0 до 34 балів (включно), вважається таким, що не виконав вимоги робочої навчальної програми з дисципліни, передбаченої індивідуальним навчальним планом і отримує з дисципліни незадовільну оцінку.

Він має право за власною заявою опанувати цю дисципліну в наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи згідно з діючими в інституті положеннями. Під час таких занять він має виконувати завдання для самостійної роботи, модульні контрольні роботи, інші види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни та набрати від 35 до 100 балів включно. Бали в кількості від 35 балів і більше є підставою для допуску здобувача заліку.

2.9. Здобувач, який набрав за результатами поточного контролю від 0 до 34 балів (включно) і не бажає опанувати дисципліну в наступному семестрі повторно понад обсяги встановлені навчальним планом за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи, не допускається до повторного складання екзамену і вважається таким, що має академічну заборгованість.

РОЗДІЛ 3. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Підсумковий контроль результатів навчальної діяльності здобувачів здійснюється для оцінювання їх знань, умінь та навичок з певної дисципліни навчального плану і проводиться у формі заліку.

Залік – форма підсумкового контролю рівня засвоєння аспірантом (здобувачем) навчального матеріалу з окремої дисципліни виключно на підставі

результатів поточного контролю рівня знань, умінь та навичок аспірантів (здобувачів) з окремої дисципліни. Оцінювання результатів навчальної діяльності аспірантів з обов'язкової дисципліни здійснюється відповідно до навчального плану на підставі результатів поточного контролю та підсумкової контрольної роботи, або на підставі результатів поточного контролю у формі заліку. Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів з вибіркової дисципліни здійснюється виключно на підставі результатів поточного контролю у формі заліку.

Здобувачі, які за результатами підсумкового контролю у формі заліку набрали від 0 до 59 балів в (включно) після належної підготовки мають право повторно скласти залік.

Результат підсумкового контролю в формі заліку фіксується в заліковій відомості в термін, який становить:

- для здобувачів денної форми навчання – не пізніше 10 робочих днів після проведення останнього аудиторного заняття з дисципліни;
- для здобувачів заочної форми навчання – за розкладом сесії.

РОЗДІЛ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ РЕФЕРАТУ

Оцінювання реферату передбачає перевірку глибини теоретичних і практичних знань, умінь та навичок аспірантів з окремої дисципліни (декількох дисциплін), вміння самостійно проводити дослідження за певною тематикою, аргументувати результати, обґрунтовувати та відстоювати власну позицію.

Реферат (презентація) одна з форм самостійної роботи здобувача, метою якої є формування професійних умінь і навичок наукового вирішення окремої дослідницької задачі, що передбачає поглиблене вивчення наявних підходів (методів, прийомів тощо) та апробацію запропонованих аспірантом (здобувачем) рекомендацій щодо її розв'язання. Виконання роботи (реферату) має дисциплінарний характер.

Оцінювання реферату здійснюється за шкалою в діапазоні від 0 до 10 балів включно.

РОЗДІЛ 5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗАЛІКУ

Оцінювання заліків передбачає підсумковий контроль за результатами навчання на третьому (освітньо - науковому) рівні щодо їх відповідності вимогам підготовки здобувачів вищої освіти та проводиться у формі заліку з дисциплін в обсязі чинних навчальних програм.

Оцінювання результатів кваліфікаційних заліків з дисциплін здійснюється з урахуванням поточної успішності в порядку, передбаченому системою контролю рівня знань, умінь та навичок для дисциплін з підсумковим контролем у формі заліку за 4- бальною шкалою.

Оцінювання кваліфікаційних заліків здійснює викладач дисципліни.

Повторне складання (перескладання) заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Кожен з складників системи оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів оцінюється за 100-бальною шкалою (для дисциплін з підсумковою формою контролю залік – як середнє арифметичне поточного і підсумкового контролю). Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ECTS здійснюється в наступному порядку:

Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS		
	Шкала оцінювання, балів	Шкала ECTS	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Відмінно(відмінне виконання)
Добре	82-89	B	Дуже добре(вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре(в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно	64-73	D	Задовільно(непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо(виконання задовольняє мінімальним критеріям)
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно(з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно(з обов'язковим повторним курсом)

Результати поточного та підсумкового контролю є рівноцінними показниками рівня засвоєння аспірантом (здобувачем) знань, набуття умінь та сформованості навичок, що визначені відповідною робочою навчальною програмою.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

A – оцінка «відмінно» (90 - 100 балів). Здобувач виявляє глибокі і міцні знання навчального матеріалу в обсязі робочої програми дисципліни. Вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Переконаливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються. Аспірант добре знайомий з основною, а також додатковою літературою.

B – оцінка «добре» (84- 89 балів). Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, але допускає окремі неточності. У відповіді прослідковується порушення принципу систематичності і логічності викладу

навчального матеріалу. Самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Аспірант виявляє ґрунтовні знання основної бібліографії, однак лише поверхнево орієнтується в допоміжній літературі.

С – оцінка «добре» (74 - 83 балів). Здобувач в загальному добре володіє матеріалом. Вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці. Відповідь аспіранта правильна, але недостатньо повна, бездоказова. Аспірант вміє виправляти помилки, серед яких є суттєві. Аспірант виявляє знайомство та розуміння основної бібліографії, однак зовсім не орієнтується у допоміжній літературі.

D – оцінка «задовільно» (65 - 73 бали). Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. У своїх міркуваннях опирається на повторення думок викладача або автора, не вміє навести власні приклади, не може відповісти на додаткові запитання. Аспірант виявляє поверхове знайомство та розуміння лише основної бібліографії та зовсім не орієнтується в допоміжній літературі.

E – оцінка «задовільно» (60 - 64 балів). Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Бачить навчальну дисципліну як нагромадження випадкових і не пов'язаних між собою тем. У своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними. Його відповіді мають шаблонний характер і не відображають самостійного розуміння теми. Аспірант трохи орієнтується в основній бібліографії.

FХ – оцінка «незадовільно» (35 - 59 балів). Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Його участь в навчальному процесі є пасивною, відповіді в більшості є невірними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми навчальної дисципліни.

F – оцінка «незадовільно» (1 - 34 бали). Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, однак не може їх аргументувати або науково пояснити. Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни.

РОЗДІЛ 6. ПОТОЧНА І ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗГІДНО ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Наукова складова підготовки здобувачів передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового

завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною індивідуального плану роботи здобувача.

Здобувачі проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи (у кожному семестрі підготовки в аспірантурі), в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт а також запланований строк захисту дисертації протягом нормативного терміну підготовки наукових кадрів та методично-інформаційного забезпечення інституту.

Невід'ємною складовою підготовки аспірантів є підготовка та публікація наукових статей.

Формою підсумкового контролю виконання аспірантом індивідуального плану роботи є атестація — звітування про фактичний стан виконання запланованих на рік у індивідуальному плані роботи аспіранта показників освітньої та наукової діяльності аспіранта.

Поточна атестація здобувачів вищої освіти щодо результатів виконання індивідуального плану, яка передбачає виконання дослідних робіт та успішне проходження освітньої складової, відбувається на засіданні структурного підрозділу, до якого прикріплено аспіранта, далі – на профільних методичних комісіях.

Підсумкова атестація здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється разовими спеціалізованими вченими радами, утвореними для проведення разового захисту на підставі публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації.

Державна атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою інституту або іншого вищого навчального закладу (наукової установи) утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників), або рішенням уповноваженого вченою радою структурного підрозділу інституту.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії зобов'язані в нормативний термін підготовки в аспірантурі захистити дисертацію або подати її до спеціалізованої вченої ради.

Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії до захисту визначається організацією, де виконувалася дисертація, або до якої був прикріплений цей здобувач. Відповідне рішення оформлюється у вигляді висновку про наукову і практичну цінність дисертації, оформлюється рецензентами. До висновку додається відгук наукового керівника з оцінкою здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії і його роботи під час

підготовки дисертації, засвідчений печаткою за основним місцем роботи наукового керівника.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його навчальної та наукової складової індивідуального плану роботи.

Здобувач має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Оцінка А «відмінно» (90-100 балів) виставляється, коли: обґрунтована актуальність теми, тема розкрита повністю, дослідження виконане на високому науково—теоретичному та методичному рівні, переконливий власний погляд на досліджуване питання, одержані результати систематизовані, висновки й рекомендації переконливі, продемонстровано вільне володіння матеріалом дослідження, оформлення відповідає чинним вимогам.

Оцінка В-С «добре» (75-89 балів) виставляється, коли: обґрунтована актуальність теми, тема розкрита частково, дослідження виконане на науково-теоретичному та методичному рівні, наявний власний погляд на досліджуване питання, одержані результати систематизовані, але висновки часткові, є незначні зауваження до оформлення роботи.

Оцінка D-E «задовільно» (60-74 бали) виставляється, коли: тема розкрита повністю, але науково-теоретичний та методичний рівень її виконання поверховий, одержані результати недостатньо систематизовані, висновки зроблені непереконливо, обтічно окреслений власний погляд на досліджуване питання, під час захисту продемонстровано середній рівень володіння матеріалом дослідження, не дотримані окремі вимоги оформлення роботи.

Оцінка FX-F «незадовільно» (1-59 балів) виставляється, коли: тема розкрита не повністю, науково-методичний рівень роботи низький, одержані результати не систематизовані, висновки зроблені не переконливо, здобувач погано володіє матеріалом дослідження, неспроможний відповісти на запитання, є суттєві зауваження до оформлення роботи.

ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

З метою врегулювання конфліктних ситуацій в інституті затверджено «Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ДУ «НІТ ім. Л.Т. Малої НАМНУ»», що має на меті врегулювання та вирішення конфліктних ситуацій, засвоєння працівниками, аспірантами (здобувачами) моделей поведінки у конфлікті, правил організації безконфліктної взаємодії.

Для вирішення спірних питань, пов'язаних з організацією та проведенням семестрового контролю, оцінювання практик та результатів поточної атестації за мотивованою заявою здобувача або вищої освіти чи науково-педагогічного працівника, гаранта науково-освітньої програми, створюється комісія для приймання заліку, до якої входять представник адміністрації, гарант науково-

освітньої програми, викладач дисципліни, голова ради молодих вчених, представник профспілкового комітету.

Головою Апеляційної комісії призначається директор інституту, розгляд апеляційних заяв здійснюється апеляційною комісією у триденний термін від дати надходження апеляційної заяви. На засіданні апеляційної комісії може бути присутній науково - педагогічний працівник, який приймав залік. Він має право давати обґрунтовані пояснення здобувачу вищої освіти та членам апеляційної комісії щодо відповідності виставлених балів затвердженим критеріям оцінювання.

РОЗДІЛ 7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення затверджується Вченою радою Інституту та директором Інституту.

Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.